

Ingen sammenhæng mellem genanvendelse og ejerskab af affaldsenergianlæg

Dansk Affaldsforening har analyseret på data, der kunne ligge til grund for et udsagn i Deloitte og Incentives *Evaluering af de politiske aftaler om organisering af affaldssektoren*. I denne fremgår på side 57:

"En opgørelse af 2014-data fra Affaldsdatasystemet om genanvendelse viser, opgjort på kommuneniveau, at der gennemsnitligt genanvendes 10 pct. mere erhvervsaffald fra virksomheder i kommuner, der ikke er medejer af et forbrændingsanlæg. Den gennemsnitlige forskel i genanvendelsesraten er opgjort for hele populationen af kommuner. Der er dog betydelig variation mellem kommunerne. Der findes således også kommuner, der har højere genanvendelse end gennemsnittet, selvom de er medejer af et forbrændingsanlæg. Det vil det kræve yderligere undersøgelser at fastlægge, om der er en kausal sammenhæng, det vil sige om medejerskab til forbrændingsanlæg rent faktisk er en medvirkende årsag til den konstaterede forskel i genanvendelsesraten, eller om forskellen er bestemt af andre underliggende faktorer, som ikke har noget med medejerskabet til forbrændingsanlæg at gøre."

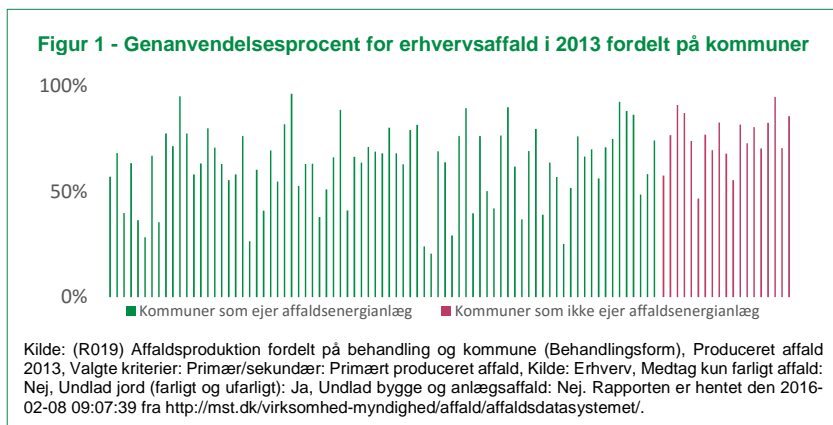
Dansk Affaldsforening mener, at man generelt bør se kritisk på tallene fra affaldsdatasystemet. For nogle kommuner er der registreret genanvendelsesprocenter på over 95% af erhvervsaffald, hvilket vi opfatter som usandsynligt.

Side 1 af 5

Dansk Affaldsforening har i figur 1 udarbejdet et diagram over genanvendelsesprocenter af erhvervsaffald i de enkelte kommuner. **Der er ikke nogen generel tendens i de to grupper.** Det, som skaber forskellen i den samlede genanvendelsesprocent imellem de to grupper (kommuner med og uden ejerskab), er nogle få udstikkere i enkeltkommuners registrerede genanvendelse af erhvervsaffald.

Dansk Affaldsforening
Vodroffsvej 59, 1
1900 Frederiksberg C

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Når man ser bort fra datausikkerheden, bemærker vi, at rapportens registrerede forskel i genanvendelsesprocent i store træk stemmer overens med dem, vi har kunnet trække ud af affaldsdatasystemet for 2013. Vi finder, at de 19 kommuner, som ikke ejer et affaldsenergianlæg, har en samlet genanvendelsesprocent på 77, mens de kommuner, som ejer affaldsenergianlæg, har en samlet genanvendelsesprocent på 64. Det, vi reagerer på, er den konklusion, der er draget ud fra disse tal.

Kommuner der starter med F&V genanvender 20% mere erhvervsaffald

Vi har udvalgt en tilfældig mindre gruppe kommuner. 17% (knap 1/5) af kommunerne har et kommunenavn, der starter med bogstavet F eller V. Disse kommuner har vi sammenlignet med resten af kommunerne (83 % eller godt 4/5 af kommunerne). Analysens resultat er, at F&V kommunerne har en genanvendelsesprocent på knap 83, men resten af kommunerne har en genanvendelsesprocent på knap 64.

Hvis man bruger samme metode, som den der er anvendt i rapporten, kan man således konkludere, at hvis en kommunes navn starter med F eller V, genanvender de mere erhvervsaffald end kommuner, der starter med andre bogstaver.

I Deloitte og Incentives analyse sammenlignes 1/5 del af kommunerne med de resterende 4/5 dele af kommunerne. Det er problematisk af 2 grunde:

- 1) At sammenligne en lille mængde med en stor mængde skaber usikkerhed i validiteten, pga. ét enkelt stort udsving i den lille mængde kan skabe store forvrængninger.
- 2) Den "tendens", som den lille mængde sammenlignet med den store mængde skaber, kan være helt tilfældig og ville forekomme ved andre "tilfældige" mindre udtræk af data kontra den resterende "tilfældige" del. Se tekstboks herover.

Analyse på tal leveret af Deloitte

Dansk Affaldsforening har ikke haft mulighed for at analysere på samme datasæt som konsulenterne. Vi har dog fået udleveret genanvendelsesprocenterne fra hver kommune, og den samlede genanvendelsesprocent for kommuner som ejer affaldsenergianlæg, og for kommuner som ikke ejer affaldsenergianlæg. I den forbindelse har vi gjort konsulenterne opmærksomme på nogle fejl i deres opdeling af kommuner hhv. med og uden ejerskab af et affaldsenergianlæg.

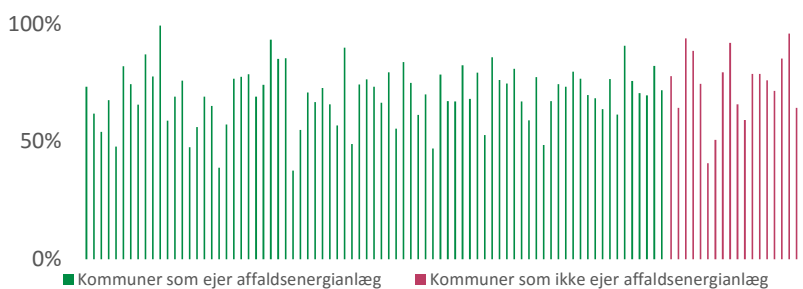
I figur 2 har vi vist, hvordan genanvendelsesprocenterne fordeler sig mellem kommunerne, og om der skulle være en decideret tendens, som skyldes kommunernes ejerskab af affaldsenergianlæg. Den tendens er ikke til stede. Der er nogle få udstikkere i begge grupper af kommuner.

Side 2 af 5

Dansk Affaldsforening
Vodroffsvej 59, 1
1900 Frederiksberg C

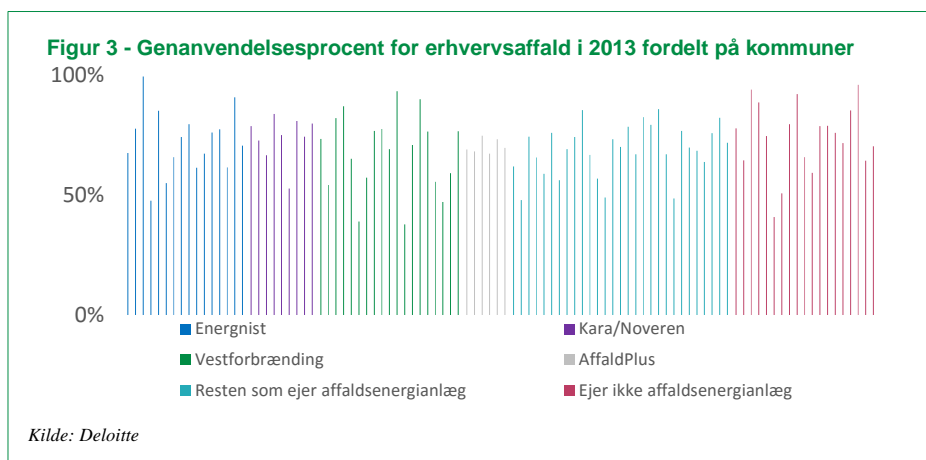
Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Figur 2 - Genanvendelsesprocent for erhvervsaffald i 2013 fordelt på kommuner

Kilde: Deloitte

I figur 3 har vi rangordnet kommunerne efter ejerskab af nogle af de store affaldsenergianlæg. Her ses tydeligt, at spredningen inden for samme affaldsenergianlæg er stor.

Det samme skete i 2010

I 2010 udgav Miljøstyrelsen *Forbrænding af affald - Afrapportering af den tværministerielle arbejdsgruppe vedrørende organisering af affaldsforbrændingsområdet*. I denne fremgår på side 45, Tabel 2.2¹:

	Genanvendelse	Forbrænding
Kommuner der ejer eller er medejere af affaldsforbrændingsanlæg (gennemsnit)	72 pct.	28 pct.
Kommuner uden ejerskab i affaldsforbrændingsanlæg (gennemsnit)	79 pct.	21 pct.

Kilde: Miljøstyrelsen, ISAG affaldsstatistik 2007 og 2008.

Der lægges her op til, at forskellen i genanvendelsen er korreleret med ejerskab af affaldsenergianlæg med teksten på side 44:

”Der er samtidig indikationer på, at den nuværende organisering skaber incitamenter til at forbrænde affaldet frem for at genanvende det. Sammenlignes fordelingen af affald til henholdsvis forbrænding og genanvendelse på kommuner, så viser det sig, at kommuner uden ejerskab i affaldsforbrændingsanlæg i gennemsnit genanvender en større andel af affaldet, jf. tabel 2.2”

Ovenstående tal dækker udelukkende genanvendt og forbrændt husholdnings- og erhvervsaffald.

Datakritik

Data er udtrukket fra ISAG, som var forgængeren for ADS. ISAG har ligesom ADS haft udfordringer med kvaliteten af kommunefordelte data. Derfor mener vi, at man generelt bør se kritisk på de kommunefordelte tal.

Vi har ved Dansk Affaldsforening lavet samme analyse for både 2007/2008 (ovenstående tal) samt 2013. Tallene i Tabel 2.2 stemmer overens med de tal, Dansk Affaldsforening har benyttet. For 2013 data opnår vi, at den samlede genanvendelsesprocent for kommuner som ejer affaldsenergianlæg ligger på 70, og for kommuner som ikke ejer affaldsenergianlæg på 76.

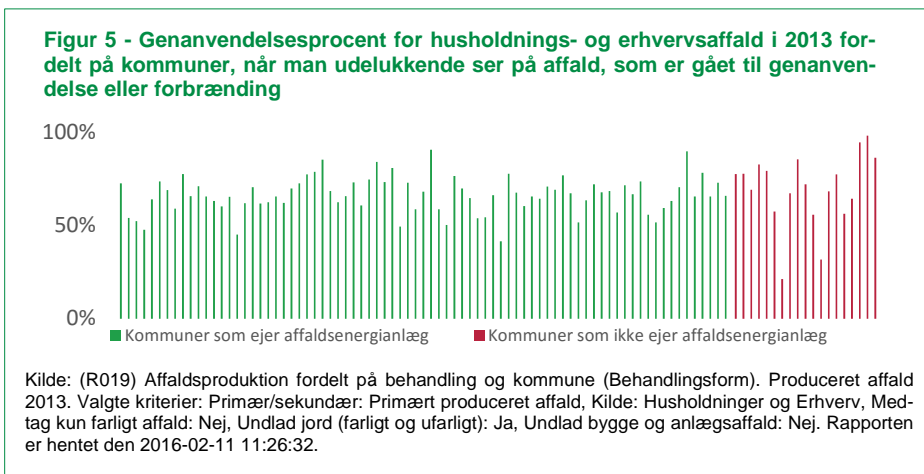
Vi er ikke enige i den tilhørende tekst på side 44 i *Forbrænding af affald*, som konkluderer, at ejerskab har en indflydelse på håndteringen af affaldet, af samme års-

¹ Bemærk: Der skrives, at tallene er genanvendelses- og forbrændingsprocenter i gennemsnit. Når man udregner den gennemsnitlige genanvendelses- og forbrændingsprocent, vægter man alle kommuner lige uanset mængden af affald - det er ikke, hvad tabellens tal siger. Man skulle i stedet have skrevet *samlet* genanvendelses- og forbrændingsprocent. Hvis det var de gennemsnitlige procenter, man var ude efter, er resultatet anderledes.

ger som nævnt på side 1 og 2. Illustreret ved diagrammer for både 2007/2008 (Figur 4) og 2013 (Figur 5), foreligger der ikke en tydelig tendens mellem ejerskab og genanvendelsesprocenter.

For 2013 data er det samme billede som gør sig gældende, hvor få kommuner har en anden adfærd i fordelingen af affaldsbehandling.

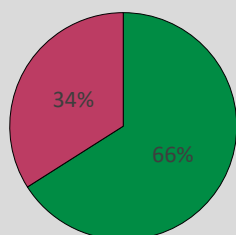
Konklusionen draget tilbage i 2010 omkring affald i 2007/2008 er ligeledes forhastet og giver udtryk for en forskel i totalmængder uden at se på adfærd i de enkelte kommuner. Der er ikke grundlag for at angive, at der skulle være en forskel i den generelle tendens blandt gruppen af kommuner, som ejer affaldsenergianlæg i forhold til gruppen af kommuner, som ikke ejer affaldsenergianlæg,

De gennemsnitlige genanvendelsesprocenter

I forbindelse med fodnoten på side 3, er det ikke uvæsentligt, om man taler gennemsnitlig genanvendelsesprocent, eller man taler samlet genanvendelsesprocent.

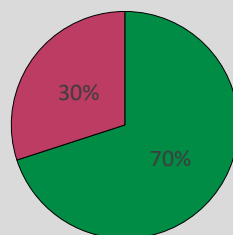
Den samlede genanvendelsesprocent siger noget om, hvor stor en del af den totale mængde affald fra den pågældende gruppe, som er gået til genanvendelse - man vægter i forhold til mængder. Den gennemsnitlige genanvendelsesprocent forklarer, hvor meget affald kommunerne i gruppen i gennemsnit har genanvendt - man vægter i forhold til antal kommuner.

Gennemsnitlig fordeling af affald til genanvendelse og forbrænding i 2013 hos kommuner som ejer affaldsenergianlæg

■ Genanvendelse ■ Forbrænding

Gennemsnitlig fordeling af affald til genanvendelse og forbrænding i 2013 hos kommuner som ikke ejer affaldsenergianlæg

■ Genanvendelse ■ Forbrænding

Kilde: (R019) Affaldsproduktion fordelt på behandling og kommune (Behandlingsform). Produceret affald 2013. Valgte kriterier: Primær/sekundær: Primært produceret affald, Kilde: Husholdninger og Erhverv, Medtag kun farligt affald: Nej, Undlad jord (farligt og ufarligt): Nej, Undlad bygge og anlægsaffald: Nej. Rapporten er hentet den 2016-02-09 10:27:09.

Når man ser på cirkeldiagrammerne, ses et udtryk for, at kommunerne, som ejer affaldsenergianlæg, hver især *ikke* agerer anderledes end kommunerne, som ikke ejer affaldsenergianlæg. Der er en forskel på 4 procentpoint, som er meget lav og derfor ikke kan beskrive en anderledes adfærd hos den ene gruppe af kommuner i forhold til den anden.

Selvom de gennemsnitlige procenter gør, at man kan sammenligne de to grupper af kommuner, skal det stadig bemærkes, at forskellen i antallet af kommuner fra den ene gruppe til den anden er så stor, at én enkelt udstikker i den lille gruppe har stor betydning for resultatet. Hvis man f.eks. fjerner Ærø (genanvendelsesprocent på 98) fra statistikken, bliver fordelingsprocenterne for de to grupper så godt som den samme. Det viser sig i øvrigt, at der ikke er nogen korrelation mellem affaldsmængderne, kommunerne håndterer, og genanvendelsesprocenterne.

Side 5 af 5

Dansk Affaldsforening
 Vodroffsvej 59, 1
 1900 Frederiksberg C

Tlf.: 72 31 20 70
 danskaffaldsforening.dk

Konklusion

Dansk Affaldsforening anerkender, at tallene nævnt i evalueringen er korrekte, med forbehold for datausikkerheden. Deloitte og Incentive fastholder, at der ses på totalmængder i deres rapport og ikke ses på enkelt kommunernes håndtering af affald. Ved bare at se på totalmængderne kan Deloitte og Incentives ikke konkludere, at der er en generel korrelation mellem behandling og ejerskab af affaldsenergianlæg. Desuden ses der ingen generel tendens blandt kommuner, som ejer affaldsenergianlæg, til at der genanvendes mindre end i kommuner, som ikke ejer affaldsenergianlæg. I øvrigt er det problematisk, rent statistisk, at sammenligne en så stor gruppe med en så lille gruppe.

Vi mener, at forskellen i tallene skal læses med denne kommentar:

Der er en lille forskel i den samlede genanvendelsesprocent for kommuner, som ejer affaldsenergianlæg i forhold til kommuner, som ikke ejer affaldsenergianlæg. Spredningen internt i de to grupper af kommuner viser dog ingen *generel* tendens om, at der ageres anderledes, i forhold til genanvendelse og forbrænding, i kommuner som ejer affaldsenergianlæg kontra kommuner, som ikke ejer affaldsenergianlæg. Det er få udstikkere i grupperne, som giver forskellen, som specielt den lille gruppe af kommuner uden ejerskab i affaldsenergianlæg er specielt følsom overfor. Der er altså intet statistisk grundlag for at tro, at kommuner, der ejer affaldsenergianlæg, energjudnytter affald, som skulle have været genanvendt.